

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 12.4.2013.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао Комисију 27.2.2013. Научно-наставно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду Одлуком 550/1 од 27.2.2013. Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта Марка Грубачића и теме под називом "Уметност и друштво у превирању - јапанска авангарда 60-тих и 70-тих година XX века".</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. др Љиљана Марковић, редовни професор, Јапанологија, Историја јапанске цивилизације, 2009, Филолошки факултет, Београд</p> <p>2. др Марина Јовић-Ђаловић, доцент, Јапанологија, Основе јапанске цивилизације, 2011. Филолошки факултет, Београд</p> <p>3. др Владимир Мако, редовни професор, Историја и теорија уметности и архитектуре, 2005, Архитектонски факултет, Београд</p> <p>4. Кликните да бисте почели унос текста.</p> <p>5. Кликните да бисте почели унос текста.</p>
II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>Кандидат Марко (11.5.1979), дипломирао је на Факултету ликовних уметности Универзитета уметности у Београду 2004. године. Мастер студије завршио на Филолошком факултету одбравивши рад под називом <i>Библиографија радова у будистичкој уметности</i> 24.9.2008. године. Добитник је стипендије јапанске ИТО фондације 2009. године. Боравио је на токијском Хосеи универзитету као гостујући истраживач. Запослен је на Катедри за оријенталистику Филолошког факултета у Београду као асистент.</p>
III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>Марко Грубачић, «Будистичко учење у корејским легендама», <i>Анали Филолошког факултета</i>, XXI, Београд 2009, Филолошки факултет, стр. 39 – 63.</p> <p>Марко Грубачић, "Етичност и бизнис информације у библиотекама", сажетак, <i>Зборник резимеа / Међународна научна конференција Етика у науци и култури</i>, Београд, 25-27. 09. 2009, Београд 2009, Филолошки факултет, стр. 67.</p> <p>Марко Грубачић, "Фуђита Цугухару - уметник на размеђу култура", рад са међународне научне конференције "Културе у дијалогу", у штампани.</p>

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Марко Грубачић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

НАПОМЕНА: [Кликните да бисте почели унос текста.](#)

За ментора је предложена др Љиљана Марковић, редовни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за оријенталистику.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Историја цивилизације Јапана / Љиљана Марковић, Марина Јовић, Београд, Филолошки факултет, 2002.
2. Стари Јапан : друштвене и културолошке посебности / Љиљана Марковић, Марина Јовић, Београд, Филолошки факултет : Кокоро, 2008.
3. Од рукописа до библиотеке : појмовник / Љиљана Марковић, Александра Вранеш. - Београд : Филолошки факултет, 2008.
4. Новела о радном човеку / Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет, 2010.
5. Правни систем Јапана / Љиљана Марковић, Радомир Ђуровић, Либер, Београд, 2011.
6. Традиција јапанске филозофске мисли и модернизација Јапана / Љиљана Марковић // *Анали Филолошког факултета*. – ISSN 0522-8468. – Књ. 23, св. 1 (2011), стр. 173-190.

Комисија сматра да др Љиљана Марковић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област Јапанологија, Историја јапанске цивилизације.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе *Уметност и друштво у превирању - јапанска авангарда 60-тих и 70-тих година XX века* прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме: [Кликните да бисте почели унос текста.](#)

Тема подразумева анализу авангардних и "анти-уметничких" покрета у Јапану после Другог светског рата, са посебним освртом на период од 1954. до 1970. године. Истраживање би требало да се одвија кроз анализу и критичку интерпретацију актуелне литературе и примарних извора. Истраживање има у виду шири социјални контекст у коме су авангардни покрети настали, као и њихово позиционирање у оквиру интернационалне уметничке сцене. Тема докторске дисертације је мултидисциплинарна и покрива области јапанологије, историје и теорије

уметности и културологије.

Шездесете и седамдесете године XX века представљају најсложенији период у модерној јапанској историји, праћен драматичним и често трагичним дешавањима која су сведочила о рађању Нове левице и настанку особених контра-културних покрета. За разлику од својих претходника, лево оријентисаних интелектуалаца и уметника који су тридесетих година XX века прихватили реакционарну идеологију јапанских империјалиста, авангардни уметници 60-тих и 70-тих година неговали су израз тела и духа као крхког егзистенцијалног ентитета подложног физичким повредама, историјском притиску и емоционалној нестабилности. Они су кроз уметничке експерименте настојали да реалистичким отеловљењем специфично јапанског искуства дефинишу конкретан израз савременог духа и пронађу смисао у савременом свету обесмишљеном II светским ратом и његовим последицама. Настанак авангардних покрета на занимљив начин коинцидира са популаризацијом тзв. "нихонђинрон" теорија (дискурс о јапанској посебности), односно са еволуцијом теорија које имају за циљ да "дефинишу" Јапан. Могу се идентификовати три велика таласа *нихонђинрона*: током тридесетих (у време Кинеско-јапанског рата у Манџурији, на врхунцу јапанске империјалистичке агресије), затим током педесетих (након Другог светског рата, у време америчке окупације) и најзад, током седамдесетих година XX века (у време брзог економског раста у Јапану).

Анализа појединачних авангардних уметничких покрета пружа јединствену могућност да се кроз историју двадесетог века у ширем контексту сагледа како су виђења јапанске посебности, јапанског "колективног" наспрам западњачког "индивидуалног" духа (лирског/емоционалног насупротив наративног/дескриптивног карактера књижевности), затим "самурајског духа" и осталих симбола, коришћена за формирање националног културног наратива у Јапану, односно за препознавање и обликовање идеје "другости" на Западу.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од шездесет библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

Havens, Thomas R. H, *Radicals and Realists in the Japanese Nonverbal Arts: The Avant-Garde Rejection of Modernism*, Honolulu: University of Hawai'i Press, 2006.

Munroe, Alexandra, *Japanese Art After 1945 : Scream Against the Sky*, New York : H.N. Abrams, 1994.

Merewether, Charles and Iezumi Hiro, Rika (Ed.) *Art, Anti-Art, Non-Art: Experimentations in the Public Sphere in Postwar Japan, 1950-1970*, Getty Research Institute, 2007.

Goodman, David, *Angura: Posters of the Japanese Avant-Garde*, Princeton Architectural Press, 1999.

Bourdagh, Michael K. *Showa Japan : The Post-War Golden Age and Its Troubled Legacy*, Tuttle Publishing, 2008.

Weisenfield, Gennifer, *Mavo: Japanese artists and the Avant-Garde, 1905-1931*. University of California Press, 2001.

Tiampo, Ming, *Gutai: Decentring Modernism*. Chicago : University of Chicago Press, 2010.

Doryun Chong, with essays by Michio Hayashi, Miryam Sas, and Mika Yoshitake, *Tokyo 1955–1970: A New Avant-Garde*, The Museum of Modern Art, New York, 2012.

Sas, Miryam B. *Experimental Arts in Postwar Japan : Moments of Encounter, Engagement, and Imagined Return*. Harvard University Press, 2011.

Mika Yoshitake, *Requiem for the Sun: The Art of Mono-ha*, Blum & Poe, 2012.

Doryun Chong, Michio Hayashi, Fumihiko Sumitomo. *From Postwar to Postmodern, Art in Japan 1945–1989*, Duke University Press Books, 2012.

Turim, Maureen Cheryn. *The Films of Oshima Nagisa: Images of a Japanese Iconoclast*. Berkeley: University of California, 1998.

4. циљеви истраживања

Циљеви

Неопходан плурализам приступа теми послератних авангардних покрета у Јапану несумњиво ће послужити као замајак анализама чије резултате ћемо у раду предочити, а који ће својом ширином нужно премашити искључиво методолошку раван залазећи у сферу тзв. културалних студија, идеологије и естетике. Сагледавање нових теоријских проучавања из перспективе ових односа у Јапану може се показати као плодносно утолико што, за разлику од сумарних и најчешће поједностављених осврта на појединачна методолошка упоришта, омогућава не само увид у до сада махом превиђане континуитете јапанске уметности, него и разумевање ограничења у којима се налази већина савремених ”дисциплинарних” приступа.

Након општег увода у коме ће се изнети краћи историјат авангардних покрета, сагледаће се општи друштвени контекст и услови за настанак појединих радикалних уметничких стремљења : покрета Гутаи, Нео-Дада, Hi Red Centre, Моно-ха и других. Овај шеснаестогодишњи период (1954-1970) био је од изузетне важности за послератну јапанску уметност. Означио је отискивање од предратне праксе асимиловања западних узора и буђење осећања припадности једној специфично јапанској, односно азијској димензији уметничког поимања стварности.

Корпус дела из области перформанса, из домена ликовне, позоришне и филмске уметности, одредиће употребу метода и диктирати структурисање поглавља. Дисертација се засигурно неће сводити на површно оцртавање широких развојних друштвених кретања и уметничких токова, него ће продубљеном анализом покушати да осветли сложену и, у односу на Запад, веома специфичну еволуцију стваралачких принципа, не занемарујући застрањивање од матичних праваца и ”мањинских” струја. Уколико би овом раду, држећи се чврсто свог предмета, пошло за руком да се заснује на поузданој и широкој истраживачкој основи, његова би нит водила могла покренути и нека шира питања, као што су однос уметничке теорије и праксе, појам стилизације и спонтаности у уметничкој транспозицији стварности, питање типичног и индивидуалног у ликовном изразу и др.

Хипотезе

- Наслеђе II светског рата је утицало на јапанску културу много снажније него што се сматра;
- јапански уметници су се тешко носили са свешћу о ратном поразу, односно са контрадикцијама које су произишле из пораза и убрзаног привредног и економског успона који је неочекивано брзо уследио (непотпуна модернизација);
- заокупљено економском реконструкцијом, јапанско друштво након II светског рата није преиспитало разлоге учествовања у рату, избегавајући да спроведе дебату о томе да ли друштвена структура по сваку цену мора бити формирана по западним узорима;
- савремена јапанска уметност је у потрази за одговорима на изазове послератног периода остварила изузетно квалитетну спрегу са најдубљим слојевима традиције естетских идеала у богатој ризници јапанске културне баштине;
- савремена јапанска уметност није нашла одговор на питања постављена шездесетих и седамдесетих година минулог века; потрошачка култура апсорбује и присваја, банализује контра-културне покрете

5. очекивани резултати

Ни у светској, а поготово у овдашњој стручној јавности, наведеним темама није била посвећена одговарајућа пажња. Отуда се намеће утисак да би - осим оних циљева који проистичу из саме концепције овако замишљеног рада - дисертација на тему "Уметност и друштво у превирању - јапанска авангарда 60-тих и 70-тих година XX века", могла одиграти извесну улогу у попуњавању постојеће празнине.

6. план рада

- проучавање релевантне литературе
- успостављање структуре рада
- писање уводног текста - анализе политичких и друштвених околности пре и након II светског рата које су довеле до пролиферације авангардних покрета у Јапану 60-тих и 70-тих година
- анализа појединачних уметничких феномена карактеристичних за тај период у оквиру засебних поглавља
- писање завршног одељка рада које претходи функционалном укључивању репродукција. Ово поглавље треба да обухвати осврт на целокупно истраживање, затим приказ савремене јапанске уметничке сцене и резимирање увида и резултата да којих се дошло у претходним поглављима.

7. методе истраживања

Очигледно је да се методски приступ оваквој врсти рада не може третирати као једнодимензионална дисциплина, као скуп јединствених поступака и норми. Све релевантне

методе (анализе, компарације и синтезе) укључене у ово истраживање, посматрале би уметничке и историјске појаве као "неупоредиве" и "унутрашње динамичне", пре свега кроз повезивање материјалног и духовног, друштвеног и нематеријалног, трајног и свакодневног, како би био остварен потпуни увид у животно јединство епохе која пред нама израђа као целина, чија се суштина огледа у сваком појавном облику.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: Марко Грубачића

НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидат Марко Грубачић подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области **Јапанологије, Историја јапанске цивилизације.**

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Љиљана Марковић подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Марка Грубачића и предложене теме докторске дисертације *Уметност и друштво у превирању - јапанска авангарда 60-тих и 70-тих година XX века* а да се за ментора именује др Љиљана Марковић, редовни професор Филолошког факултета у Београду.

КОМИСИЈА

др Љиљана Марковић, ред. проф.

др Марина Јовић Ђаловић, доцент

др Владимир Мако, ред. проф.